

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło

w sprawie z odwołania M. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Ł.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 13 grudnia 2018 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 6 czerwca 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 czerwca 2017 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację M. P. od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 16 maja 2016 r., którym oddalono jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziału w Ł. odmawiającej wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Odwołujący się zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów postępowania, skutkujące nieważnością postępowania przed Sądem drugiej instancji, tj. art. 379 pkt 5 w związku z art. 206 § 1 w związku z art. 149 w związku z art. 214 i 391 § 1 k.p.c., przez pozbawienie odwołującego się możliwości obrony jego praw wskutek nieodroczenia rozprawy apelacyjnej, mimo nieobecności skarżącego i niepowiadomienia go przez Sąd o terminie rozprawy, w sytuacji wypowiedzenia pełnomocnictwa przez pełnomocnika tuż po wydaniu wyroku przez Sąd pierwszej

instancji i w związku z tym konieczność, ze względu na upływ czasu, samodzielnego sporządzenia i wniesienia apelacji przez skarżącego. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku ze zniesieniem postępowania i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na nieważność postępowania z uwagi na naruszenie art. 379 pkt 5 w związku z art. 206 § 1 w związku z art. 149 w związku z art. 214 i 391 § 1 k.p.c. Podniósł, że pełnomocnik, który zrezygnował z reprezentowania go po wydaniu wyroku Sądu pierwszej instancji, nie powiadomił o tym Sądowi, o czym skarżący dowiedział się dopiero po wydaniu wyroku przez Sąd odwoławczy. W związku z tym, że nie był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w drugiej instancji, sam wniósł apelację. Z uwagi na brak złożenia przez byłego już pełnomocnika stosownego pisma nie został też powiadomiony przez Sąd drugiej instancji o jedynym terminie rozprawy apelacyjnej, na której zapadł wyrok.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o oddalenie skargi i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Dokonując oceny wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w wypadku zauważyć, że wbrew stawianej przez autora skargi tezie, w sprawie nie doszło do naruszenia przepisów prawa, które mogłoby powodować nieważność postępowania. Zgodnie z art. 94 § 1 k.p.c. wypowiedzenie pełnomocnictwa procesowego przez mocodawcę odnosi skutek prawny w stosunku do sądu z chwilą zawiadomienia go o tym. Natomiast w myśl § 2 tego przepisu adwokat lub radca prawny, który wypowiedział pełnomocnictwo, obowiązany jest działać za stronę jeszcze przez dwa tygodnie, chyba że mocodawca zwolni go od tego obowiązku. Jak wskazano na to w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2006 r., II CK 425/05, (LEX nr 175511), w art. 94 § 1 k.p.c. wyrażona została procesowa skuteczność wobec sądu czynności wypowiedzenia podjętej przez mocodawcę. Zważywszy na treść art. 94 § 2 k.p.c., przewidującego wypowiedzenie pełnomocnictwa procesowego także przez pełnomocnika oraz brak racjonalnych argumentów mogących przemawiać za odmienną skutecznością wobec sądu wypowiedzenia dokonanego przez drugą stronę stosunku pełnomocnictwa procesowego należy przyjąć, że skuteczność ta została w art. 94 k.p.c. uregulowana jednolicie dla przypadków wypowiedzenia pełnomocnictwa dokonanego zarówno przez mocodawcę, jak i przez pełnomocnika. Dopiero zatem od chwili powzięcia wiadomości o wypowiedzeniu pełnomocnictwa przez mocodawcę lub wygaśnięciu obowiązku działania pełnomocnika, który był stroną wypowiadającą (art. 94 § 2 k.p.c.), sąd ma obowiązek traktowania strony jako działającej bez pełnomocnika. Oznacza to, że czynności procesowe pełnomocnika dokonane wobec sądu przed zawiadomieniem go o wypowiedzeniu pełnomocnictwa lub wygaśnięciu obowiązku działania pełnomocnika są procesowo skuteczne, choćby podjęte były w czasie po wypowiedzeniu lub po upływie 2 następnych tygodni, jak również, że skuteczne procesowo są czynności sądu wobec pełnomocnika (a w konsekwencji - wobec strony) dokonane po wypowiedzeniu pełnomocnictwa lub po upływie następnych 2 tygodni, ale przed zawiadomieniem o tym sądu.

W rozpoznawanej sprawie skarżący zarzucił, że od wniesienia osobistej apelacji powinien być traktowany przez Sąd Apelacyjny jako strona działająca bez pełnomocnika procesowego, ponieważ pełnomocnictwo udzielone przez odwołującego się wygasło wskutek wypowiedzenia dokonanego przez pełnomocnika. Należy jednak podkreślić, że Sąd nie został zawiadomiony ani przez pełnomocnika, ani przez odwołującego się o wypowiedzeniu pełnomocnictwa. Co więcej, były (jak podnosi skarżący) pełnomocnik odebrał zawiadomienie o terminie rozprawy apelacyjnej wyznaczonej na dzień 6 czerwca 2017 r. i również wtedy nie zawiadomił Sądu, że pełnomocnikiem już nie jest. W tej sytuacji doręczenie mu zawiadomienia o rozprawie apelacyjnej było procesowo skuteczne (art. 133 § 3 w związku z art. 94 § 1 k.p.c.). Brak więc podstaw do przyjęcia, że skarżący został pozbawiony możliwości obrony swych praw na tej rozprawie ze względu na niezawiadomienie go przez Sąd Apelacyjny o terminie posiedzenia.

Wobec niewykazania przez skarżącego istnienia powołanej przesłanki przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.